

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Alankomaiden kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan kumottavaksi laki Alankomaiden kuningaskunnan kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta. Alankomaat on irtisanonut sopimuksen. Sopimuspuolet alkavat soveltaa keskinäisessä verotietojen vaihtamisessa oikeusperustana Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön julkaisemaa kansainvälisen automaattisen tietojenvaihdon standardia.

Esityksessä ehdotetun lain Alankomaiden kuningaskunnan kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta on tarkoitus tulla voimaan samaan aikaan kun sopimuksen voimassaolo vuoden 2019 alussa päättyy.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA JA EHDOTETUT MUUTOKSET.....	3
2 ESITYKSEN TALOUDELLISET VAIKUTUKSET.....	4
3 ASIAN VALMISTELU.....	4
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	5
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	5
2 VOIMAANTULO.....	5
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	5
LAKIEHDOTUS.....	7
Laki Alankomaiden kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen eräiden määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta.....	7

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja ehdotetut muutokset

Suomen ja Aruban välillä on voimassa Helsingissä 26 päivänä toukokuuta 2004 ja 15 päivänä marraskuuta 2004 ja Haagissa 9 päivänä marraskuuta 2004 Alankomaiden kuningaskunnan hallituksen Aruban osalta Suomen tasavallan kanssa tekemä sopimus, jäljempänä *sopimus*, automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista (SopS 54—55 ja 78/2005). Sopimus liittyy direktiivillä 2015/2060/EU vuodesta 2016 alkaen kumotun Euroopan unionin neuvoston direktiivin säästöjen tuottamien korkotulojen verotuksesta 2003/48/EY eli niin sanotun säästödirektiivin soveltamiseen. Sopimuksen mukaan sopimusvaltioon (Suomeen tai Alankomaihin Aruban osalta) sijoittautuneen maksuasiamiehen oli ilmoitettava tämän valtion toimivaltaiselle viranomaiselle eräitä tietoja tosiasiallisesta edunsaajasta, kun asiamies maksoi korkotuloa tällaiselle toisessa sopimusvaltiossa asuvalle edunsaajalle. Viranomaisen oli sitten toimitettava tiedot tämän toisen sopimusvaltion toimivaltaiselle viranomaiselle.

Suomen ja Aruban välillä on myös voimassa 10 päivänä syyskuuta 2009 Pariisissa Suomen tasavallan ja Alankomaiden kuningaskunnan välillä Aruban osalta tehty toistaiseksi voimassa oleva sopimus verotietojen vaihtamisesta (SopS 65/2011), joka koskee pyynnöstä tai spontaanisti tapahtuvaa tietojenvaihtoa ja verotarkastuksia ulkomailla, ja samaan aikaan Pariisissa maiden välillä Aruban osalta taloussuhteiden edistämisestä tehty sopimus (SopS 65/2011), jota sovelletaan vuoden 2021 loppuun asti. Sopimus taloussuhteiden edistämisestä koskee Suomessa kotipaikkaansa pitävällä yhtiöllä Aruballa olevan kiinteän toimipaikan tuottaman tulon ja Suomessa kotipaikkaansa pitävän emoyhtiön kokonaan omistaman Aruballa kotipaikkaansa pitävän tytäryhtiön emoyhtiölleen jakaman osingon verovapautta Suomessa.

Suomen ja Alankomaiden kuningaskunnan Aruban osalta tekemän automaattista tietojenvaihtoa säästöjen tuottamista korkotuloista koskevan sopimuksen 8 artiklan (Irtisanominen) mukaan kumpi tahansa valtio voi irtisanoa sopimuksen diplomaattiteitse ilmoittamalla toiselle valtiolle irtisanomisesta viimeistään kuusi kuukautta ennen kalenterivuoden loppua sen jälkeen, kun on kulunut kolme vuotta sopimuksen voimaantulopäivästä (22 päivänä heinäkuuta 2005). Sopimus lakkaa silloin olemasta voimassa sen kalenterivuoden päättyttyä, jona ilmoitus tehtiin. Alankomaat on 8 artiklan mukaisesti 24 päivänä toukokuuta 2018 päivätyllä nootillaan irtisanonut sopimuksen päättymään 1 päivästä tammikuuta 2019 alkaen. Suomi on 28 päivänä toukokuuta 2018 päivätyllä nootillaan ilmoittanut vastaanottaneensa Alankomaiden nootin.

Suomi aloitti Taloudellisen yhteistyön ja kehityksen järjestön (OECD) julkaisemaan kansainvälistä automaattista tietojenvaihtoa finanssitileistä koskevaan standardiin (Common Reporting Standard, CRS) perustuvan automaattisen tietojenvaihdon finanssitiliedoista 1 päivänä syyskuuta 2017. Aruba aloittaa CRS:ään perustuvan samanlaisen tietojenvaihdon 1 päivänä syyskuuta 2018. Tietojenvaihdon oikeudellinen instrumentti tulee olemaan Euroopan neuvoston ja OECD:n laatima yleissopimus veroasioissa annettavasta keskinäisestä virka-avusta (SopS 21/1995 ja 40/2011) ja yleissopimukseen perustuva monenkeskinen toimivaltaisten viranomaisten sopimus finanssitilietojen automaattisesta vaihtamisesta (Multilateral Competent Authority Agreement, MCAA, SopS 62/2015).

Esityksen tarkoituksena on Suomen ja Alankomaiden kuningaskunnan Aruban osalta tekemän sopimuksen voimassaolon päättymisen vuoksi saattaa eduskunnan hyväksyttäväksi laki Alankomaiden kuningaskunnan kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta.

2 Esityksen taloudelliset vaikutukset

Arubalta ei ole tullut ilmoituksia siellä pidettyjen säästöjen Suomessa asuville henkilöille tuottamista korkotuloista.

Irtisanottu sopimus koskee vain tietojenvaihtoa, joten sen voimassaolon päättymisellä ei ole välittömiä taloudellisia verotuottoja koskevia vaikutuksia.

Uuden oikeusperustan mukaisen automaattisen tiedonvaihdon piiriin kuuluvat korkotulon lisäksi osinko, luovutusvoitto, finanssitilillä pidettyihin varoihin liittyen tuotettu muu tulo, finanssitilin saldo tai arvo ja finanssitilinhaltijalle finanssitilin osalta suoritettu tai hyvitetty kokonaismäärä kalenterivuodelta tai muulta asianmukaiselta raportointikaudelta. Tietojen vaihtaminen aiempaa useammasta tulotyyppistä parantaa mahdollisuuksia selvittää ja verottaa ilmoittamatonta tuloa.

3 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

Kansainvälisen velvoitteen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset saatetaan valtiosisäisesti voimaan erityisellä voimaansaattamislailla. Sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvat määräykset on saatettu voimaan lailla Alankomaiden kuningaskunnan kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta (341/2005).

Esitys sisältää ehdotuksen laiksi Alankomaiden kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta.

1 §. Lakiehdotuksen 1 §:n nojalla laki Alankomaiden kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta kumottaisiin.

2 §. Lakiehdotuksen 2 §:ssä säädetään lain voimaantulosta 1 päivänä tammikuuta 2019.

2 Voimaantulo

Esityksessä ehdotetun lain Alankomaiden kuningaskunnan kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen eräiden määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta on tarkoitus tulla voimaan samanaikaisesti kuin sopimuksen voimassaolo 1 päivänä tammikuuta 2019 päättyy.

Ahvenanmaan itsehallintolain (1144/1991) 59 §:n mukaan, jos valtiosopimus tai muu kansainvälinen velvoite, johon Suomi sitoutuu, sisältää määräyksen itsehallintolain mukaan maakunnan toimivaltaan kuuluvassa asiassa, maakuntapäivien on, jotta määräys tulisi siellä voimaan, hyväksyttävä säädös, jolla määräys saatetaan voimaan. Itsehallintolain 18 §:n 5 kohdan mukaan maakunnalla on lainsäädäntövalta asioissa, jotka koskevat maakunnalle tulosta perittävää lisäveroa, tilapäistä ylimääräistä tuloveroa, elinkeino- ja huviveroja ja maakunnalle perittävien maksujen perusteita ja kunnalle tulevaa veroa. Lakiehdotus ei koske näitä veroja tai maksujen perusteita, vaan verotietojen vaihtamista, joten lakiehdotukselle ei ole tarpeen saada Ahvenanmaan maakuntapäivien hyväksyntää. Itsehallintolain perusteella maakuntapäivien hyväksyminen ei myöskään yleisesti ottaen ole tarpeen sopimuksen irtisanomiselle tai kumoamislailla.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Eduskunta hyväksyi Alankomaiden kuningaskunnan kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen 10 päivänä toukokuuta 2005. Hallituksen useita samanlaisia sopimuksia koskeneen esityksen (HE 36/2005 vp) mukaan sopimukset sisältävät useita määräyksiä, jotka kuuluvat perustuslain 94 §:ssä tarkoitettulla tavalla lainsäädännön alaan. Näitä määräyksiä sisältävät sopimuksissa määritellyt eräät käsitteet, kuten maksuasiamies ja koronmaksu, ja tietojenvaihtoa koskevat artikkelit. Muun muassa tämän vuoksi sopimukset vaativat eduskunnan hyväksymisen ja sopimuksen tietyt määräykset oli saatettava voimaan lailla.

HE 168/2018 vp

Koska Alankomaat on jo irtisanonut sopimuksen, ei sopimuksen irtisanomiselle tarvita eduskunnan suostumusta. Sopimuksen voimaansaattamislain kumoamisesta on kuitenkin säädettävä lailla.

Alankomaiden kuningaskunnan hallituksen kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen hyväksymisestä on päätetty aikanaan eduskunnassa äänten enemmistöllä ja laki sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on säädetty tavallisessa lainsäätämismenettelyssä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

Alankomaiden kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen eräiden määräysten voimaansaattamisesta annetun lain kumoamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Tällä lailla kumotaan Alankomaiden kanssa Aruban osalta automaattisesta tietojenvaihdosta säästöjen tuottamista korkotuloista tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta annettu laki (341/2005).

2 §

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2019.

Helsingissä 4 päivänä lokakuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo